

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8286/2022
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Биљанић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, ВП .. Крушевац, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради измене висине ренте, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 383/22 од 01.03.2022. године, у седници одржаној 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 383/22 од 01.03.2022. године, става другог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П 2441/19 од 03.11.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде од основног занимања за период од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године исплати укупан износ од 14.430,54 динара са законском затезном каматом од дана вештачења 16.09.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде од основног занимања за период од 01.01.2020. године до 31.08.2021. године исплати укупан износ од 96.390,75 динара са законском затезном каматом од дана вештачења 16.09.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете у облику будуће новчане ренте исплаћује сваког 01. до 05. у месецу за претходни месец износ од 30.785,24 динара и то почев од 01.09.2021. године па убудуће док за то постоје законски услови. Ставом четвртим изреке, констатовано је да се мења правноснажна пресуда Основног суда у Крушевцу П 1163/15 од 27.09.2018. године у ставу трећем изреке. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 112.264,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 383/22 од 01.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена

првостепена пресуда у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде од основног занимања од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године исплати укупан износ од 14.430,54 динара са законском затезном каматом од дана вештачења 16.09.2021. године до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то одлуке садржане у ставу другом изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. и 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Крушевцу П 1163/15 од 27.09.2018. године, повећана је висина ренте одређена претходном одлуком и обавезана тужена да тужиоцу на име ренте плаћа месечно 23.409,62 динара почев од 01.08.2018. године па убудуће. У овој парници тужилац тужбом поднетом 30.12.2019. године тражи накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде за период почев од 01.01.2019. године до 31.08.2021. године и повећање ренте.

По оцени Врховног суда, правилно је одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио накнаду материјалне штете због изгубљене зараде за период од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године правилном применом материјалног права.

Према члану 195. став 2. Закона о облигационим односима ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду, или су му потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за ту штету. Чланом 196. истог Закона прописано је да суд може на захтев оштећеника за убудуће повећати ренту, а може је на захтев штетника смањити или укинути, ако се знатније промене околности које је суд имао у виду приликом доношења раније одлуке.

Тужилац, као лице до чије инвалидности је дошло у току обављања војне службе код тужене, због чега му је признато право на инвалидску пензију, има право, на основу члана 195. став 2. Закона о облигационим односима на разлику између пензије коју остварује и плате коју би примао да ради, што му је и признато правноснажном судском одлуком. Међутим, ако се знатније промене околности које је суд имао приликом доношења раније одлуке, суд може на основу члана 196. Закона о облигационим односима на захтев оштећеног за убудуће повећати ренту, а на захтев штетника је смањити или укинути. То значи да оштећени може поднети тужбу за повећање ренте под условом да је дошло за знатних промена околности на основу

којих је донета претходна одлука, али му се повећани износ ренте може досудити само за убудуће, од дана подношења захтева за повећање, односно дана подношења тужбе са таквим захтевом. Стога је правилно одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му накнади материјалну штету због изгубљене зараде за период пре подношења тужбе (од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године) и стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**